

บทที่ 3 สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

3.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขนาดและที่ตั้ง¹

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย โดยมีระยะห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือตามเส้นทางรถไฟ 72 กิโลเมตร ตามเส้นทางรถยนต์ ถนนสายเอเชีย ประมาณ 75 กิโลเมตรและ 137 กิโลเมตร โดยทางน้ำ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 2,547.62 ตารางกิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดจังหวัดอ่างทองและลพบุรี
ทิศตะวันออก	ติดจังหวัดสระบุรี
ทิศใต้	ติดจังหวัดนครปฐม ปทุมธานีและนนทบุรี
ทิศตะวันตก	ติดจังหวัดสุพรรณบุรี

ภูมิประเทศและภูมิอากาศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มเหมาะสำหรับการเพาะปลูก เนื่องจากมีแม่น้ำและลำคลองหลายสายไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย สภาพพื้นที่เป็นที่ราบน้ำท่วมถึง (Flood Plain)

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปอากาศค่อนข้างร้อนในปี 2538 มีอุณหภูมิสูงสุด 37.8 องศาเซลเซียส (เดือนเมษายน) อุณหภูมิต่ำสุด 19 องศาเซลเซียส (เดือนมกราคม) มีฝนตกจำนวน 104 วัน ปริมาณน้ำฝนวัดได้ 1,246.8 มิลลิเมตร

เขตการปกครอง²

การบริหารการปกครอง แยกเป็น

- การบริหารราชการส่วนกลาง มีหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อการบริหารราชการส่วนกลางที่ประจำอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 43 หน่วยงาน

¹ สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, รายงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี 2539 (กรุงเทพฯ : Text and Journal Publication Co., Ltd., 2540) หน้า 1.

² กรมการปกครอง, รายงานการศึกษามือเบื้องต้น แนวทางการพัฒนามณฑลเทศาภิบาลในเขตส่งเสริมการลงทุนเขต 2. (ม.ป.ท., 2532) หน้า 23-24.

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ระดับจังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชา โดยมีส่วนราชการของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ประจำอยู่ในจังหวัดรวม 28 หน่วยงาน และระดับอำเภอซึ่งมี 16 อำเภอ 209 ตำบล 1,465 หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น บริหารงาน 3 รูปแบบ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล 3 แห่ง และสุขาภิบาล 24 แห่ง

การแบ่งเขตการปกครอง แยกเป็นอำเภอจำนวน 16 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอบางบาล อำเภอบางปะหัน อำเภอบางปะอิน อำเภอบ้านแพรก อำเภอผักไห่ อำเภอภาชี อำเภอมหาราช อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอวังน้อย อำเภอเสนา อำเภออุทัย และเทศบาล จำนวน 3 เทศบาล และสุขาภิบาล จำนวน 20 แห่ง

ประชากร

จากสถิติกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เมื่อสิ้นเดือนธันวาคม 2538 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประชากรทั้งสิ้น 706,502 คน เป็นชาย 344,502 คน เป็นชาย 344,707 คน เป็นหญิง 361,795 คน จำนวนผู้ชายคิดเป็นร้อยละ 10.1 ส่วนที่เหลืออีก 635,140 คน หรือร้อยละ 89.9 อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 277.3 คนต่อตารางกิโลเมตร

ทรัพยากรธรรมชาติแหล่งน้ำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญคือดินเหนียว ดินทราย และทราย มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย

การคมนาคมและการขนส่ง

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีทางหลวงจังหวัด และทางหลวงแผ่นดินใช้เดินทางติดต่อภายในจังหวัดใกล้เคียงและกรุงเทพมหานคร ได้โดยสะดวก มีเส้นทางรถไฟสายเหนือ และสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในเขตท้องที่อำเภอบางปะอิน อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอภาชี และอำเภอท่าเรือ

³ สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, รายงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี 2539 (กรุงเทพฯ : Text and Journal Publication Co.,Ltd.:2540) หน้า11-2.

ปัจจุบันการคมนาคมทางน้ำเหลือน้อย เนื่องจากใช้เส้นทางบกเป็นส่วนใหญ่คงมีการสัญจรทางน้ำในชุมชนที่อยู่ริมน้ำ ลำคลอง การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรยังคงใช้ขนส่งทางน้ำ เนื่องจากสะดวกและอัตราค่าขนส่งถูก

ในปีงบประมาณ 2538 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการขนส่งไปรษณีย์ภัณฑ์รวมทั้งสิ้น 6,667,132 ชิ้น มีที่ทำกาไปรษณีย์โทรเลขกระจายอยู่ในทุกอำเภอ ทางด้านโทรศัพท์ เมื่อปีงบประมาณ 2538 มีชุมสายโทรศัพท์ 23 แห่ง รวม 23,718 เลขหมาย

การสาธารณสุข

ปีงบประมาณ 2538 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการปะปา 6 แห่ง กำลังการผลิตรวมทั้งสิ้น 20,907,488 ลูกบาศก์เมตร มีปริมาณการใช้ไฟฟ้าของจังหวัดทั้งสิ้น 1,939.61 ล้านยูนิต ซึ่งสามารถบริการประชาชนในทุกหมู่บ้าน มีผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 133,262 ราย

ด้านการศึกษาในปีการศึกษา 2538 ทั้งจังหวัดมี โรงเรียน 488 แห่ง ครู 7,086 คน นักเรียน 125,304 คน

ด้านการสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2538 มีโรงพยาบาลทั่วไป 19 แห่ง สถานีอนามัย 206 แห่ง คลินิกเอกชน 115 แห่ง จำนวนบุคลากรที่สำคัญได้แก่แพทย์ 129 คน ทันตแพทย์ 39 คน พยาบาล 406 คน

สภาพทางเศรษฐกิจ

เนื่องจากสภาพพื้นที่และแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ราษฎรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนาข้าวเจ้า การเพาะปลูกพืชไร่ชนิดต่าง ๆ เช่น ถั่วเขียวถั่วมัน มันเทศ ข้าวโพดรับประทานฝักสด ทำสวนผลไม้ เช่น มะม่วง ทุเรียน ฯลฯ ทำปศุสัตว์ และประมงน้ำจืด นอกจากนี้มีการทำอุตสาหกรรมหลายชนิด เช่น อุตสาหกรรมบริการ อุตสาหกรรมสิ่งทอ และเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมไม้แปรรูป ฯลฯ และทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น เครื่องจักรสาน ทำกำยานรูป อัฐมอญ แต่อย่างไรก็ตามความเจริญทางด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม และการขยายตัวของเขตเมืองได้ทำให้บริเวณพื้นที่ที่ใช้เพื่อการเกษตรลดน้อยลงเรื่อย ๆ

จากสถิติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปี พ.ศ. 2537 จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี 53,973.2 ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน (Per capita GPP) 75,067 บาท โดยมีมูลค่าในสาขาการผลิต อุตสาหกรรมสูงสุด 32,952 ล้านบาท

ตารางที่ 3.1 แสดงผลิตภัณฑ์จังหวัดตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต พ.ศ. 2532-2537
(GROSS PROVINCIAL PRODUCT CURRENT MARKET PRICES BY INDUSTRIAL ORIGIN : 1989-1994)¹

(พันบาท:Thousand Bath)

สาขาการผลิต	2532 1989	2533 1990	2534 1991	2535 1992	2536 1993	2537 1994
เกษตรกรรม	2,948,896	2,127,388	2,306,458	2,730,305	2,624,319	2,737,281
กสิกรรม	2,102,541	1,177,385	1,180,291	1,787,012	1,594,512	1,615,846
ปศุสัตว์	406,662	453,749	605,598	368,399	420,289	477,661
ประมง	104,816	136,267	135,349	126,564	125,413	114,319
ป่าไม้	99	-	-	399	1	16
บริการทางเกษตร	134,982	123,775	129,153	137,470	132,308	145,390
การแปรรูปสินค้า						
เกษตรอย่างง่าย	199,796	236,212	256,067	310,461	351,796	384,049
เหมืองแร่และขุดหิน	273,482	210,073	218,210	209,784	248,533	232,555
อุตสาหกรรม	2,263,799	4,171,656	10,026,665	15,897,248	21,437,953	32,952,250
การก่อสร้าง	632,514	956,293	994,929	1,123,730	1,146,376	1,460,494
การไฟฟ้าและการประปา	732,727	841,293	1,027,204	1,341,156	1,716,152	1,229,325
การคมนาคมและการขนส่ง						
การคลังและค้าปลีก	784,591	893,423	1,092,546	1,513,158	1,687,956	1,766,786
การธนาคาร ประกันภัย และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์	2,871,932	3,509,363	3,962,031	4,462,345	5,016,488	5,692,961
ที่อยู่อาศัย	631,877	826,453	1,075,943	1,245,873	1,243,626	1,571,295
ที่อยู่อาศัย	790,245	843,260	883,704	969,815	1,030,742	1,093,402
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ	656,232	770,872	878,123	1,067,181	1,338,301	1,222,361
การบริการ	1,976,146	2,593,407	3,082,553	3,154,127	3,567,558	4,014,459
ผลิตภัณฑ์จังหวัด	14,544,441	17,743,481	25,548,366	33,714,722	41,058,004	53,973,169
มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน (บาท)	22,070	25,204	36,085	47,286	57,344	75,067
ประชากร (1,000 คน)	659	704	708	713	716	719

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

¹ เรืองเดีวกัน, หน้า 197.

อุตสาหกรรมของจังหวัด

จากการขยายตัวทางภาคอุตสาหกรรมซึ่งหากพิจารณาจากผลิตภัณฑ์จังหวัดดังแสดงในตารางข้างต้น สาขาการผลิตประเภทอุตสาหกรรมถือได้ว่ามีอัตราเติบโตอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว จนปัจจุบันสาขาการผลิตประเภทอุตสาหกรรมเป็นสาขาการผลิตที่ทำรายได้สูงสุดตามผลิตภัณฑ์จังหวัด

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนโรงงาน-เงินทุน-คนงาน แยกเป็นอำเภอ

ณ 30 มิถุนายน 2540

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวน	เงินลงทุน	ชาย	หญิง	รวม	แรงงาน
1.	พระนครศรีอยุธยา	101	810,858,069	1,737	577	2,314	153,940.27
2.	ท่าเรือ	52	1,709,080,279	1,301	1,013	2,314	54,291.37
3.	นครหลวง	31	4,962,469,335	836	205	1,041	50,247.43
4.	บางไทร	40	3,083,697,908	2,139	1,321	3,460	274,609.70
5.	บางบาล	31	2,576,927,000	504	171	675	30,521.63
6.	บางปะอิน	117	20,270,307,422	5,381	9,856	15,237	182,277.10
7.	บางปะหัน	31	807,634,400	801	536	1,337	17,399.86
8.	ผักไห่	21	123,405,000	227	340	567	2,530.84
9.	ภาชี	13	176,800,000	122	146	268	2,819.35
10.	ลาดบัวหลวง	34	601,844,700	783	317	1,100	16,909.89
11.	วังน้อย	61	6,462,724,466	2,901	6,006	8,907	69,723.21
12.	เสนา	60	3,710,232,980	4,086	9,260	13,346	42,045.13
13.	บางซ้าย	8	184,124,750	129	36	165	5,728.60
14.	อุทัย	102	26,375,555,508	8,449	12,221	20,670	160,461.72
15.	มหาราช	9	47,812,307	147	74	221	2,404.44
16.	บ้านแพรก	2	1,645,000	7	0	7	125.00
	รวมทั้งสิ้น	713	71,905,119,124	29,550	42,079	71,629	1,066,035.54

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัด¹

- การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค
 - แนวโน้มของอุตสาหกรรม ที่จะสามารถตั้งโรงงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คาดจะ ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร ผลิตภัณฑ์จากไม้ จากแร่โลหะ ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์กระดาษและการพิมพ์ ผลิตภัณฑ์เครื่องมือการเกษตร ผลิตภัณฑ์สิ่งทอแทน ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ยารักษาโรค เกล็ดแวนดา รองเท้า และอุตสาหกรรมบริการ

¹ การนิคมแห่งประเทศไทย, รายงานการศึกษาเบื้องต้น แนวทางการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมในเขตส่งเสริมการลงทุนเขต 2. (ม.ป.ท. 2532) หน้า 27.

- แนวทางการกำหนดพื้นที่เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเขตเมืองหรือชุมชน ทั้งนี้เพราะในเขตเหล่านี้มีความพร้อมในเรื่องของปัจจัยที่จำเป็นต่อการตั้งโรงงาน เช่น สาธารณูปโภคพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง ตลอดจนใกล้แหล่งตลาด อย่างไรก็ตามการกำหนดพื้นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมปัจจุบันกำลังประสบปัญหา เนื่องจากการกำหนดพื้นที่สีเขียว โดยกฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2528) เพื่อสงวนรักษาที่ดินไว้สำหรับใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรกรรมและรักษาสมดุลย์ของสภาพแวดล้อมและป้องกันมลพิษที่จะเกิดจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ดังนั้นแนวทางที่จะกำหนดพื้นที่เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมก็จะต้องถูกจำกัดลงด้วยประกาศดังกล่าว

ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา กล่าวได้ว่าประเทศไทยสามารถก้าวสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่ง อันเป็นผลจากการสนับสนุนอย่างจริงจังของภาครัฐและความร่วมมือจากภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิคมอุตสาหกรรมและเขตอุตสาหกรรม นับเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศอย่างเป็นระบบและมีเสถียรภาพ ส่งผลให้เกิดการเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพยิ่ง ผลพวงดังกล่าวส่งผลต่อจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเช่นเดียวกัน ปัจจุบันจังหวัดมีนิคมอุตสาหกรรม 3 แห่ง ซึ่งเป็นนิคมอุตสาหกรรมในลักษณะเป็นความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ได้แก่

1. นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค ตั้งอยู่บนทางหลวงหมายเลข 32 (ถนนเอเชีย- นครสวรรค์) หลักกิโลเมตรที่ 59 อยู่ในท้องที่ตำบลบ้านว่า อำเภอบางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา พื้นที่รวม 2,150 ไร่ - บริษัท ไทยอินดัสเตรียล เอสเตท จำกัด
2. นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน ตั้งอยู่บนทางหลวงหมายเลข 308 ถนนอุดมศรยุทธ เลขที่ 139 ถนนอุดมศรยุทธ อยู่กึ่งกลางระหว่าง 2 ตำบลคือ ตำบลบางกระสั้น และตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา พื้นที่รวม 2,000 ไร่ -บริษัท บางปะอิน จำกัด
3. นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร ตั้งอยู่บนถนนชลประทาน พื้นที่โครงการเชื่อมติดถนน อยู่ในท้องที่ตำบลบางพระครู อำเภอนครหลวง และตำบลบ้านกล้วย อำเภอบางปะหัน จ.พระนครศรีอยุธยา พื้นที่รวม 2,050 ไร่- บริษัทสหรัตนนคร จำกัด
4. และเขตอุตสาหกรรม 1 แห่งคือ สวนอุตสาหกรรมโรจนะ

⁶ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, นิคมอุตสาหกรรมและเขตอุตสาหกรรมอาศกกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้. (น.ป.ท., 2537) หน้า230-231,239-240,251-252.

3.2 สภาพทั่วไปของสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สวนอุตสาหกรรมโรจนะ ตั้งอยู่ที่ 1 หมู่ 5 ถนนโรจนะ ตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) โซน 2 เปิดโครงการมาตั้งแต่ปี 2533 ของบริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน) โดยมีนายดิเรก วินิชบุตร เป็นเจ้าของ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ 32/32 อาคารซีโน-ไท ชั้นที่ 11 ถนนอโศก สุขุมวิท 21 กรุงเทพฯ 10110 ซึ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมภาคเอกชนแห่งเดียวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สวนอุตสาหกรรมโรจนะ ตั้งอยู่บนเนื้อที่ประมาณ 2,800 ไร่ ประกอบด้วยโรงงาน 80 โรงงาน เปิดดำเนินการแล้ว 76 โรงงาน มีแรงงานประมาณ 26,132 คน อีก 4 โรงงานอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง และขณะนี้บริษัทกำลังขยายพื้นที่ออกไปอีก ประมาณ 800 ไร่ โดยอยู่ระหว่างยื่นขอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) ซึ่งถือเป็นเขตอุตสาหกรรมภาคเอกชนแห่งเดียวและมีพื้นที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะโครงการ

เป็นสวนอุตสาหกรรมที่มุ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมสะอาดปราศจากมลภาวะเป็นหลัก และมีแหล่งน้ำที่เพียงพอมารองรับ โดยมีทำเลที่ตั้งของสวนอุตสาหกรรมอยู่ในพื้นที่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร เพื่อการเอื้ออำนวยต่อความพร้อมด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ อีกทั้งอยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนเขต 2 ของสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการได้รับสิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนมีกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมประเภทชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เเลนส์กล้องถ่ายรูป เสื้อผ้าสำเร็จรูป แผงวงจร ไฟฟ้า ของเล่นเด็ก เป็นต้น

สถานที่ติดต่อ

บริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน) โดยมีนายดิเรก วินิชบุตร เป็นเจ้าของ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ 32/32 อาคารซีโน-ไท ชั้นที่ 11 ถนนอโศก สุขุมวิท 21 กรุงเทพฯ 10110 โทร. 259-2402-3 , 260-1248 โทรสาร 259-2394
ที่ตั้งโครงการ

ตั้งอยู่บนทางหลวงหมายเลข 309 พื้นที่โครงการเชื่อมติดกับทางหลวง อยู่ในท้องที่ ตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทั้งนี้อยู่ในรัศมี 8 กม. จากจ.พระนครศรีอยุธยา

43 กม. จากท่าอากาศยานกรุงเทพฯ

73 กม. จากท่าเรือกรุงเทพฯ

เส้นทางคมนาคมหลักที่จะไปสู่สวนอุตสาหกรรมฯมี 2 เส้นทางดังนี้

- 1) ทางหลวงหมายเลข 1 แล้วเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 32 กิโลเมตรที่ 72 ถึงทางแยกเดี่ยว เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 309 ไปประมาณ 4 กิโลเมตร ถึงสวนอุตสาหกรรม
- 2) ทางหลวงหมายเลข 1 ถึงทางแยกอุรยา-วังน้อย เข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 309 ไปอีก ประมาณ 12 กิโลเมตร ถึงสวนอุตสาหกรรม

พื้นที่สวนอุตสาหกรรม

มีพื้นที่รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,800 ไร่ (ขณะนี้อยู่ระหว่างการขออนุญาตพื้นที่ออกไปอีก 800 ไร่)

ระยะที่ 1 พื้นที่จำนวน 1,425 ไร่ แบ่งเป็น

- เขตอุตสาหกรรมทั่วไป ได้จัดทำเป็น 3 โครงการ พื้นที่รวม 1,068 ไร่ (โครงการแรก จำนวน 485 ไร่ โครงการ 2 จำนวน 383 ไร่ โครงการ 3 จำนวน 200 ไร่)

- เขตพาณิชยกรรมและที่พักอาศัยจำนวน 55 ไร่

- พื้นที่สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ 302 ไร่

ระยะที่ 2 พื้นที่จำนวน 116 ไร่ แบ่งเป็น

- เขตอุตสาหกรรมทั่วไป มีพื้นที่รวม 87 ไร่

- เขตพาณิชยกรรมและที่พักอาศัยจำนวน 0 ไร่

- พื้นที่สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ 29 ไร่

ระยะที่ 3 พื้นที่จำนวน 228 ไร่ แบ่งเป็น

- เขตอุตสาหกรรมทั่วไป มีพื้นที่รวม 96 ไร่

- เขตพาณิชยกรรมและที่พักอาศัยจำนวน 0 ไร่

- พื้นที่สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ 81 ไร่

ระยะที่ 4 พื้นที่จำนวน 616 ไร่ แบ่งเป็น

- เขตอุตสาหกรรมทั่วไป มีพื้นที่รวม 537 ไร่

- เขตพาณิชยกรรมและที่พักอาศัยจำนวน 60 ไร่

- พื้นที่สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ 70 ไร่

ระยะที่ 5 พื้นที่จำนวน 400 กว่าไร่ อยู่ระหว่างดำเนินการ

ระยะที่ 6 พื้นที่ประมาณ 800 ไร่อยู่ระหว่างยื่นขอบีโอไอ

แหล่งสาธารณูปโภคและอัตรากำลังบริการ

น้ำ มีแหล่งน้ำดิบที่ได้มาจากน้ำใต้ดินโดยการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลทั่วพื้นที่จำนวน 9 บ่อ แล้วเสร็จ สามารถสูบน้ำบาดาลได้ 120 ลบ.ม./ชม/บ่อ น้ำดิบจากบ่อน้ำบาดาลทุกบ่อจะทำกรองกรองปรับ

สภาพแล้วสูบก็เก็บไว้จนถึงสูง เพื่อสูบน้ำไปส่งโรงงานต่าง ๆ ในโครงการ ในอัตราราคา 5 บาท/ลบ.ม.

ไฟฟ้า สวนอุตสาหกรรมฯ ได้จัดพื้นที่จำนวน 5 ไร่ ให้แก่การไฟฟ้าภูมิภาคสำหรับจัดตั้ง สถานีไฟฟ้าย่อยขนาด 80 MVA โดยได้ดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อรับไฟฟ้าขนาด 115 KV มาลดแรงดันลงเป็น 22 KV มาลดแรงดันลงเป็น 22 KV จ่ายทุกพื้นที่ของโครงการ

การสื่อสารและโทรคมนาคม

โทรศัพท์ สวนอุตสาหกรรมฯ ได้จัดมอบพื้นที่จำนวน 1 ให้แก่ องค์การโทรศัพท์ แห่ง ประเทศไทย เพื่อจัดตั้งอาคารชุมสายโทรศัพท์ แล้วเสร็จจำนวน 2,000 เลขหมาย เพื่อให้บริการแก่ โรงงานต่าง ๆ ในโครงการ ได้อย่างเพียงพอ

การกำจัดขยะ

สวนอุตสาหกรรมฯ มีกรรมวิธีกำจัดขยะโดยการเผา ซึ่งมีเตาเผาจำนวน 2 เตา ขนาดเผาขยะ ได้ 2.5 ตัน/เตา/วัน สร้างแล้วเสร็จ ค่าบริการจัดเก็บขยะ ในอัตรา 20 บาท/200 ลิตร

การบำบัดน้ำเสีย

สวนอุตสาหกรรมฯ ได้จัดสร้างโรงบำบัดน้ำเสียระบบ Activated Sludge โดยโรงบำบัดน้ำเสีย ส่วนที่ 1 ได้แบ่งพื้นที่จำนวน 15 ไร่ ขนาดสามารถบำบัดน้ำเสียได้ 4,300 ลบ.ม./วัน และส่วนที่ 2 ได้แบ่งพื้นที่ จำนวน 13 ไร่ ขนาดสามารถบำบัดน้ำเสียได้ 4,300 ลบ.ม./วัน ซึ่งทั้ง 2 ส่วนได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ รวมแล้วสามารถบำบัดน้ำเสียได้ 8,600 ลบ.ม./วัน ทำการบำบัดน้ำเสียจากทุกโรงงาน ที่ก่อนปล่อยสู่ระบบรวมจะต้องมีค่า BOD ไม่เกิน 500 ppm. หากเกินต้องทำการบำบัดเบื้องต้น เพื่อระบบรวมทำการบำบัดลงให้เหลือค่า BOD น้อยกว่า 20 ppm. แล้วปล่อยทิ้ง อัตราค่าบำบัดน้ำเสีย อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยประมาณ 3.5 บาท/ลบ.ม./ค่า BOD ที่กำหนดเป็นช่วง

การบำรุงรักษาระบบสาธารณูปการ

จัดเก็บอยู่ในเกณฑ์ดังนี้ เขตอุตสาหกรรมทั่วไป 600 บาท/ไร่/เดือน ส่วนเขตพาณิชยกรรม และที่พักอาศัยยังมีได้จัดเก็บ

ถนน

ภายในสวนอุตสาหกรรมฯ ประกอบด้วยถนนดังนี้

ถนนสายหลัก ขนาดกว้าง 32 ม. ไปและกลับข้างละ 2 ช่องทางเดินรถ

ถนนสายรอง ขนาดกว้าง 24 ม. ไปและกลับข้างละ 2 ช่องทางเดินรถ

3.3 ลักษณะที่อยู่อาศัยของแรงงานในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ

ผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่าที่อยู่อาศัยของแรงงานแบ่งตามลักษณะการครอบครองใน 2 ลักษณะคือ

1. ผู้ประกอบการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แรงงาน มีเพียง 7 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 10 จากโรงงานทั้งหมด 68 โรงงาน โดยลักษณะที่อยู่อาศัยมี 2 แบบ แบ่งตามลักษณะการครอบครองได้แก่

1.1 เช่าห้องพักของสวนอุตสาหกรรมโรจนะ 5 โรงงาน

ผู้ประกอบการจัดสวัสดิการที่พักอาศัยให้พนักงานให้อยู่ภายในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ โดยเช่าจากบริษัทสวนอุตสาหกรรมโรจนะ (มหาชน) จำกัด ประกอบด้วย 5 อาคาร โดย 3 อาคารแรกที่อยู่บริเวณหน้าสวนอุตสาหกรรมโรจนะ เป็นอาคารสูง 5 ชั้น แต่ละชั้นมีประมาณ 50 ห้อง 1 อาคารมีประมาณ 250 ห้อง รวม 3 อาคารมี 750 ห้อง ขนาดของห้องพัก 32 ตร.ม. ห้องน้ำและห้องส้วมอยู่ในห้องพัก ผู้ประกอบการที่เช่าให้พนักงานอยู่เป็นสวัสดิการที่พักอาศัยส่วนใหญ่จะเช่าทั้งชั้นตั้งแต่ 1-3 ชั้น โดยแต่ละห้องจะให้แรงงานอยู่ 3-4 คนได้แก่ บริษัทชันโฮ เซมิคอนดักเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท ฮิตาชิ คอมเพรสเซอร์ (ประเทศไทย) บริษัท มัตซุซิตะ อิเล็กทริกเวิร์ลด์ (อยุธยา) จำกัด บริษัท โคโค อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) แต่ขณะนี้บริษัทได้ขยายออกไปเช่าอพาร์ทเมนท์บริเวณใกล้เคียงสวนอุตสาหกรรมโรจนะให้แรงงานบางส่วนด้วย เนื่องจากห้องพักของสวนอุตสาหกรรมกำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุง

สำหรับห้องพักสวนอุตสาหกรรมใน 3 อาคารนี้ยังเปิดให้กับแรงงานทั่วไปเช่าเป็นห้องย่อย ๆ ด้วยอัตรา 2,200 บาทต่อเดือน (ไม่รวมค่าน้ำค่าไฟ)

ส่วนอีก 2 อาคารจะอยู่ลึกเข้าไปด้านใน ห่างจากที่ตั้งโรงงานที่ผู้ประกอบการที่เช่าเช่ามาทั้ง 2 อาคารคือ บริษัท ฮอนด้าคาร์สต์ แมนูแฟกเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด ประมาณ 2 กิโลเมตร ทั้ง 2 อาคารสูง 5 ชั้น รวม 248 ห้อง ขนาดห้องพัก 24.5 ตร.ม. ให้แรงงานพัก 2 คนต่อห้อง

1.2 สร้างขึ้นเองภายในโรงงาน ผู้ประกอบการดำเนินการก่อสร้างที่พักอาศัยให้กับแรงงานภายในโรงงานมี 2 โรงงาน คือ บริษัท ไทยนิปปอนด์ฟู๊ดส์ จำกัด มีเพียงอาคารเดียวสูง 3 ชั้น รวม 56 ห้อง ขนาด 30 ตร.ม. เงื่อนไขการเข้าพักเฉพาะแรงงานที่อยู่ต่างจังหวัดและแรงงานที่ทำงานล่วงเวลากลับบ้านไม่ได้

บริษัท ทีเคอร์ ออโต้พาร์ท รูปแบบที่อยู่อาศัยเป็นเรือนแถวชั้นเดียวรวม 13 ห้อง ขนาด 6.25 ตร.ม. ห้องน้ำห้องส้วมใช้รวมอยู่นอกห้องพัก แบ่งเป็นห้องอาบน้ำ 4 ห้องและห้องส้วม 10 ห้อง เงื่อนไขการเข้าพักเฉพาะแรงงานที่อยู่ต่างจังหวัดและแรงงานที่มีที่พักอยู่ไกล โดยจะต้องเป็นผู้มีประวัติการทำงานดี มีประมาณร้อยละ 20 ของแรงงานทั้งหมด ซึ่งจัดเป็นสวัสดิการที่พักอาศัยโดยให้อยู่อาศัยฟรี ไม่เก็บค่าเช่าและค่าน้ำค่าไฟ

อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการที่จัดหาที่อยู่อาศัยให้แรงงานทั้งหมด 7 โรงงาน ผู้วิจัยได้เลือกเข้าไปศึกษาเพียง 3 โรงงาน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังแสดงใน 1.4 ระเบียบวิธีการวิจัย

2. ผู้ประกอบการไม่ได้จัดที่อยู่อาศัยให้แรงงาน (แรงงานจัดหาที่อยู่อาศัยเอง) มี 61 โรงงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 90 จากโรงงานทั้งหมด 68 โรงงาน โดยลักษณะที่อยู่อาศัยมี 3 แบบ แบ่งตาม ลักษณะการครอบครองได้แก่ ประเภทเช่ามี 4 แบบ คือ เช่าเอกชน เช่าหอพักของสวนอุตสาหกรรม โรงนะ เช่าหอพักของการเคหะแห่งชาติ อ. นครหลวง เช่าบ้านต่อจากเจ้าของในการเคหะแห่งชาติ 1-2 อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือญาติพี่น้อง เป็นเจ้าของบ้าน ซึ่งแต่ละแบบจะมีรูปแบบที่อยู่อาศัยดังนี้

2.1 ประเภทเช่า มี 4 แบบดังนี้

2.1.1 เช่าเอกชน ได้แก่ ห้องแบ่งเช่าในตึกแถว ห้องแบ่งเช่าในแฟค อพาร์ทเมนท์ คอนโดมิเนียม และบ้านไม้ชั้นเดียว บ้านไม้สองชั้น บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ บ้านแฝด ทาวน์เฮ้าส์ เป็นต้น ทั้งนี้ทาวน์เฮ้าส์และบ้านแฝดส่วนใหญ่แรงงานที่มีครอบครัวแล้วอพยพมาจากต่างจังหวัด ซึ่งยังไม่มีความพร้อมหรืออาจจะยังไม่ตัดสินใจตั้งรกรากที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงใช้วิธีเช่าบ้านต่อจากเจ้าของบ้านในหมู่บ้านจัดสรรที่ซื้อไว้แล้วไม่ได้เข้าอยู่อาศัยเอง ซึ่งสังเกตได้จากผู้อยู่อาศัยภายในโครงการหมู่บ้านจัดสรรบนถนนโรงนะ

2.1.2 เช่าหอพักของสวนอุตสาหกรรมโรงนะ ได้แก่ อาคารสูงในลักษณะหอพัก

2.1.3 เช่าหอพักของการเคหะแห่งชาติ (กคช.)อ. นครหลวง ได้แก่ อาคารสูงในลักษณะหอพักซึ่งกคช.ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารจำนวน 4 อาคาร สูง 5 ชั้น จำนวน 688 ห้อง ขนาด 31 ตร.ม . ราคาเช่า 1,000-1,400 บาท สัญญาเช่า 3 ปี เปิดดำเนินการให้เช่าเมื่อต้นปี 2540 ทั้งนี้ที่เปิดให้เช่าก็เต็มทันที โดยกคช.มีนโยบายในการดำเนินโครงการนี้เพื่อที่จะรองรับแรงงานที่เพิ่มขึ้นของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.1.4 เช่าบ้านต่อจากเจ้าของในการเคหะแห่งชาติ1-2 ได้แก่ บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ (บ้านเรือนแถว)ชั้นเดียว ทาวน์เฮ้าส์ และบ้านแฝด

2.2 อาศัยอยู่กับพ่อแม่หรือญาติพี่น้อง ได้แก่ บ้านไม้ชั้นเดียว บ้านไม้สองชั้น บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ บ้านแฝด ทาวน์เฮ้าส์ ตึกแถว เป็นต้น

2.3 เป็นเจ้าของบ้าน ได้แก่ บ้านไม้ชั้นเดียว บ้านไม้สองชั้น บ้านครึ่งตึกครึ่งไม้ บ้านแฝด ทาวน์เฮ้าส์ ตึกแถว เป็นต้น

สำหรับผู้ประกอบการที่ไม่ได้จัดหาที่อยู่อาศัยให้แรงงานทั้งหมด 61 โรงงาน ผู้วิจัยได้เลือกเข้าไปศึกษา 20 โรงงาน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังแสดงใน 1.4 ระเบียบวิธีการวิจัย

หมายเหตุ ที่อยู่อาศัยภายในสวนอุตสาหกรรมโรงนะอีก 2 แห่งที่ไม่ได้นำมาศึกษาด้วย คือ เซอร์วิสอพาร์ทเมนท์สำหรับวิศวกรชาวต่างประเทศ และหอพักของบริษัทชั้นแฟลค (ประเทศไทย) จำกัด สำหรับพนักงานระดับหัวหน้า จึงไม่ใช่มุ่งเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้

